

milan rupić BURMESTER 0 32

JEDAN, A DOBAR KAO DVA

Austrijanac Dieter Burmester (1946.-2015.) po vokaciji inženjer ali po duši glazbenik preminuo je ove godine, a ovim testom jednog od njegovih najuspješnijih uradaka odajemo mu počast. U tom uređaju kao da se ogleda sam njegov tvorac - sjajan inženjerski uradak ali nadasve glazben. (WAM).

Dieter Burmester, zaljubljenik u rock glazbu, kojom se profesionalno bavio i prije upisa na fakultet i koju i danas aktivno, jednom tjedno, izvodi uživo sa svojim bendom Past Perfect, krenuo je u proizvodnju beskompromisnih uređaja za vrhunsku reprodukciju zvuka 1978. godine. Nije prošlo puno, a izgled i radne osobine njegovih proizvoda - a to su najprije bila upravo (pred)pojačala - priskrbio mu je priznanja publike i kritike, a nakon što je u američkom audiotisku, posebno u Absolute Soundu, pokupio sve lovorike, zakoračio je u legendu, zadobivši ikonografski status u svijetu vrhunske reprodukcije zvuka.

Malo je *high end* tvrtki čija su integrirana pojačala plod izvornog projekta, tj. gotovo nijedno *high end* integrirano pojačalo nije nastalo *ab ovo*, ni od čega. Takva su pojačala obično derivati nekog od njihovih pretpojačala i pojačala snage, naravno, uz neizbježne restrikcije koje su posljedica smještanja dvaju uređaja u jedno kućište, kao i nužnog smanjivanja cijene, da bi novi uređaj bio dostupniji širem krugu kupaca. I baš je nastojanje da se u tom postupku čim skladnije pomire suprotnosti -

smanjivanje cijene i zadržavanje kvalitete - glavni problem s kojim se proizvođači *high end* integriranih pojačala bore. O ishodu borbe onda, naravno, ovisi i cijena i kvaliteta konačnog uratka. Kakav je ishod polučio Burmester svojim integriranim pojačalom 0 32 iz Classic line serije?

Masivni i naglašeno vidljivi hladnjaci na boku kućišta nepogrešivo ukazuju na Burmesterov prepoznatljivi dizajn. Ako to ne bi bio dovoljno za prepoznavanje, blještavilo kroma u kojeg je najveći dio pojačala obučen, pouzdano bi vodilo točnom zaključku. Upečatljivosti ovog integrirca pridonosi i 25 mm debela mjedena prednja ploča na kojoj su smještene sve upravljačke funkcije pojačala i informacijski predočnik, koji je tako učinkovito odvojen od bilo kakvih vanjskih utjecaja, ali i od dijelova pojačala kroz koje prolazi audiosignal. Usred prednje ploče je veliki potenciometar za glasnoću. Sam potenciometar je ustrojen tako da glasnoću povećava/smanjuje potpuno jednako u oba kanala, što baš i nije tako čest slučaj kod brojnih drugih audiouređaja.

Ne treba posebno naglašavati da su elektroničke komponente pomno odabrane i provjerene a kao i sva Burmesterova pojačala, i 0 32 je u cijelosti balansirano ustrojeno i DC spregnuto, bez kondenzatora (velikih izobličavača zvuka) na putu audiosignala. Inteligentni zaštitni sklop izvan puta signala prati i nadgleda rad pojačala kako ne bi došlo do pregrijavanja i preobude. Posebna osobina 0 32 pojačala je krajnje visok damping faktor (1.800). Tranzistori u izlaznom stupnju (4 po kanalu) su postavljeni na masivni bakreni blok, a ovaj na predimenzionirane hladnjake, čime se toplina iz tranzistora vrlo brzo odvodi, omogućavajući im postojan i dugotrajan rad. Pobudni tranzistori su, pak, postavljeni na posebne, unutrašnje hladnjake.

Na takav se način pobudni tranzistori odvajaju od izlaznih čija temperatura jako koleba i može negativno djelovati na rad pobudnih tranzistora. Ulazni stupanj radi u Burmesterovoj vlastitoj X-Amp konfiguraciji koja po svemu ima osobine A-klase, a negativna povratna veza je mala.

NJEMAČKI ZVUK S DUŠOM

Do sada nisam čuo pojačalo u kojem su tako skladno spojene u biti oprečne osobine - preciznost i muzikalnost, cjelovitost i detaljnost, razlučivost i koherentnost, snaga i nježnost, raskoš i suzdržanost, brzina i točnost. Zvuk je od vrha do dna bio savršeno definiran - na dnu spektra do opipljivosti mišićav i skladan, na vrhu prozračan, otvoren i produhovljen. Sredina pak bila mu je krajnje muzikalna, artikulirana i pijevna. A te donekle ipak raznorodne osobine bila su iznimno linearno spregnute. Zato je zvuk bio protočan, prozračan, lepršav, iznimno gibljiv i naglašeno čist. Takav karakter zvuka često karakteriziramo neutralnim. Pa ako taj (pre)općeniti i nerijetko paušalno rabljeni termin igdje ima svoje puno opravdanje, onda je to kod Burmesterovih pojačala, pa tako i ovoga.

O 32 vrlo točno i bez napora dočarava voluminoznost velikih izvođačkih prostora, istovremeno itekako precizno predočavajući sastav, izgled, raspored i međusobne prostorne odnose unutar bilo kojeg izvođačkog tijela. Kako je te elemente predočavao O 32, to se može ubrojiti u školske primjere kako se to radi. Zapravo, ne sjećam se da je ijedno integrirano pojačalo, a slušao sam većinu najboljih, to radilo tako vjerno i precizno kao ovo. Zvučna pozornica prostirala se široko između

prilično razmaknutih zvučnika i bila je stabilnom u svakom trenutku reprodukcije - i kad je iz zvučnika dopirao vrlo tih zvuk, kao i kad je iz njih grmio orkestralni klimaks. Ni u jednom trenutku zvuk nije "bježao" u zvučnike već je suvereno punio prostor između njih.

S O 32 pojačalom ni u jednom trenutku se nije mogao steći dojam da nešto neće izaći iz zvučnika, niti da bi došlo do kompresije ili usporavanja zvuka. Lijepo se to moglo čuti pri prezentaciji složenih skladbi na klaviru - u trenucima se činilo da je klavir u sobi. To sigurno ima veze i s iznimnim dinamičkim sposobnostima O 32. Bez obzira na složenost materijala i pri vrlo zahtjevnim slušnim razinama O 32 je sve dinamičke odnose iznosio kao da je to nešto najjednostavnije pri tom ne gubeći ni najfinije finese ili mijenjajući tranzijentnu strukturu tona. O pojavi zrnatosti u strukturi zvuka nije se moglo ni sanjati, bez obzira slušali se vrlo tihi pasaži ili pak naglašeno složene notne teksture. "Vežu" među ekstremima spektra potpuno je "bešavna" i s potpuno očuvanom tranzijentnom strukturom i transparentijom po cijelom frekventnom opsegu.

ZAKLJUČAK

A 32 integrirano pojačalo nesumnjivo sjedi na samome vrhu ljestvice vrhunskih integriranih pojačala. Ono je i najskuplje među onima koje smo do sada testirali. Kad ga se uspoređi s vrhunskim Burmesterovim kombinacijama pretpojačala i pojačala snage, mogu se uočiti tek sitniji nedostaci. Ali načinu na koji A 32 prenosi glazbenu esenciju, teško da se može uputiti ikakav prigovor. Čak i da se ne radi o integriranom pojačalu...